

İLKÖĞRETİM DÜZEYİNDEKİ SEDANTER ÇOCUKLAR İLE BASKETBOL ALTYAPISINDAKİ ÇOCUKLARIN MOTOR GELİŞİMLERİNİN İNCELENMESİ³

Şinasi ÖZSAYDI¹

Olca SALICI¹

Hikmet ORHAN²

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, ilköğretim düzeyindeki sedanter çocuklar ile basketbol altyapısındaki çocukların motor gelişimlerinin incelenmesidir. Araştırmaya yaş ortalaması 8.8 (Ss±1.49) olan 71 erkek ilköğretim öğrencisi ile 68 kadın ilköğretim öğrencisi olmak üzere toplamda 139 öğrenci katılmıştır. Katılan çocukların 40 tanesi spor yapmakta ve yapmış olduğu spor süresi yıl ortalaması 4.32 (Ss±5.61) olarak hesaplanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlik Testi Kısa Formu kullanılmıştır. Testte, büyük kas gurubunu, küçük kas gurubunu ve her iki kas gurubunu da ölçen 8 alt test ve 14 yetenek maddesi bulunmaktadır ve alınabilecek maksimum puan 98'dir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre basketbol altyapısı antrenmanı alan çocukların "Kol ve El Koordinasyonu", "Görsel Motor Kontrol", "Kol ve El Hızı ve El Becerisi" testlerinin dışında, "Koşma Hızı ve Çeviklik", "Denge", "İki Yönlü Koordinasyon", "Güç", "Tepki Hızı" testlerinde daha yüksek puanlar elde ettikleri tespit edilmiştir. Bununla birlikte, basketbol altyapısındaki çocukların "Güç" testine bağlı olarak sağ ayağını kullananların sol ayağını kullananlara nazaran daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Ayrıca spor yapmayan erkek çocukların "Güç" ve "Koşu Hızı ve Çeviklik" testlerinde kadın öğrencilerden daha yüksek puan aldıkları tespit edilmiştir. Sonuç olarak basketbol altyapısındaki çocukların motor gelişimlerinin spor yapmayan çocuklara nazaran daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Motor Gelişim, Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlik Testi, Basketbol, Basketbol Altyapı Antrenmanları

EXAMINATION OF PRIMARY SCHOOL LEVEL CHILDREN AND YOUTH SETUP OF BASKETBALL MOTOR DEVELOPMENT

ABSTRACT

Purpose of this work is to examine the motor development of primary school level children and the youth setup of basketball teams. 71 male students and 68 female students whose age average is 8.8(Ss±1.49) have participated in this research. 40 of those who participated in research are calculated to be doing sports and their length is 4.32(Ss±5.61). In this work Bruininks-Oseretsky Motor Sufficiency Test is used as a tool to gain information. In this test 8 small and 14 skill tests exist for big muscle part, small muscle part and both muscle parts and the maximum score is 98. According to the evidence that gained from examinations those who are trained well in the youth clubs have better hand-eye coordination, visual motor control, arm, hand and hand pace, run pace and agility, balance, two-winged coordination, strength and better reflexes. Along with this, in the power tests those who use their right foot have scored higher points than who use their left foot. Also boys, who don't do sports, have scored higher points in run pace and agility and strength than most of the girls.

To sum up the youth setup of basketball players motor development are higher than children that don't do any kind of sports.

Key Words: Motor development, Bruininks-Oseretsky Motor Sufficiency Test, Basketball, Trainings of basketball young setup.

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Spor Bilimleri Bölümü

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri

³ Bu araştırma 2. Uluslararası Spor Bilimleri, Turizm ve Rekreasyon Kongresi'nde poster bildiri olarak sunulmuştur

GİRİŞ

Psikomotor gelişim, fiziksel yapıda ve sinir kas işlevlerindeki değişim süreçlerini kapsar. Motor gelişim terimi ile psikomotor gelişim terimi sık sık birlerinin yerine kullanılır. Psikomotor gelişim yaşam boyu devam eden bir süreç olup motor becerilerinde azalma ya da yeni bir becerinin kazanılması gibi tüm fiziksel değişimlerle ilgilenir. Çocukların motor gelişimi, hareket yeteneklerinin gelişimi ve fiziksel yeteneklerinin gelişimlerini kapsar. Tablo 1'de yer alan fiziksel yetenekler ya da motor yetenekler, fiziksel uygunluk unsurlarını (kas dayanıklılığı, kas kuvveti, kalp-solunum dayanıklılığı ve esneklik) ve motor uygunluk unsurlarını (hareket hızı, çeviklik, koordinasyon, denge ve çabuk kuvvet) birleştirmek için kullanılır.(Özer K, Özer D,2005)

Motor Gelişim, fiziksel büyüme ve merkezi sinir sisteminin gelişimine paralel olarak organizmanın istemine bağlı hareketlilik kazanmasıdır. Bir başka deyişle, özünde hareket olan becerilerin kazanılmasını içeren ve doğum öncesi dönemde başlayıp ömür boyu devam eden bir süreçtir.(Özer K, Özer D, 2005) Gelişimin göstergesi davranıştır. Çocuğun hangi yönde ve nasıl geliştiği davranışlarına bakılarak anlaşılır. Çocuk değişik alanlar da (sosyal, fiziksel, zihinsel, dil, motor alanlarında) ve farklı hızda gelişiyor gibi görünse de beliren davranış ve yetenekler arasında belirli bir ilişki vardır. Örneğin 0-2 yaş döneminde davranışlar düşüncenin sembolü olarak belirlenir ve bu dönemdeki çocuğun motor davranışları zihinsel gelişimleri hakkında önemli bilgi verir. (Özer K, Özer D,2005) Psiko-motor gelişim büyük kas ve küçük kas gelişimi olmak üzere iki alanda ele alınır:

Büyük kas psiko-motor gelişim: Bu gelişim "kaba psiko-motor becerileri" olarak ifade edilir. Bir bütün olarak vücudun genel hareketlerini ve denge dinamiğini kapsar. Emekleme, ayakta durma, yürüme, koşma, salınım, dönme, yuvarlanma, zıplama, denge gibi

hareketler üzerindeki kontrolü anlatmak için kullanılmaktadır. (MEB,2007)

Küçük kas psiko-motor gelişim: Bu gelişim "ince psiko-motor beceriler" olarak ifade edilir. Eli ve ayağı kullanması ile ilgili becerileri kapsar. Tutma, kavrama, yazma, yırtma, çizme, yapıştırma, kesme gibi beceriler örnek olarak gösterilebilir. (MEB,2007)

Çocuk için yaptığı her psiko-motor beceri, hareket ve sözsüz iletişim anlamındadır. Psiko-motor beceriler yolu ile dış dünyayla iletişim kurar. Kazandığı her yeni beceri ile de kendi dünyasının genişlemesine ve yeni deneyler yapmasına yardımcı olur. (MEB,2007)

Sporun insan gelişiminde en etkili olduğu dönemlerden birisi de çocukluk çağıdır. Çocukluk süreci, özellikle 18. yüzyıldan itibaren yaşamın farklı ve özel bir bölümü olarak algılanmaya başlanmıştır. 19. yüzyılda eğitimciler ve ahlakçılar, çocuklara kendilerini ifade etme olanağı verilirse sağlıklı büyüme göstereceklerini, davranışlarında sosyal sorumluluk taşıyabileceklerini ileri sürerek, çocuk gelişimi ve davranışlarının yönlendirilmesi gerektiğini savunmuşlardır (Muratlı,1997). Çocukluk döneminde spor 20.yy da olgunlaşmaya başlamıştır (Slutzky ve Simpkins,2009). Spor bir çocuğun bedensel, ruhsal ve sosyal gelişimi açısından önemli bir faaliyettir. Psikolojik ve sosyolojik açıdan, çocukluk dönemindeki sporun, çocuğun bedensel özelliklerini ve ruhsal yapısını göz önünde bulundurarak, fiziksel kapasitesinin gelişimine yardımcı olacak, kendine güvenini sağlayacak, kurallara uymayı ve başkalarının haklarına saygı göstermeyi öğretecek oyun formunda çalışmalarından oluşması gerektiği ifade edilmektedir (Çamlıyer H,1997).

Basketbol; dayanıklılık, kuvvet, sürat, beceri ve hareketlilik gibi fiziksel özelliklerini çocukluk ve gençlik başlayarak amaçlı çalışmalarla istenen bir biçimde geliştirir ve yetişkinlik çağında da pekiştirerek üstün bir düzeye getirir. Teknik ve taktik elementlerin oyun içerisinde ani ve değişen pozisyonlarda

uygulama zorunluluğu, koordinasyon, reaksiyon gibi özelliklerin gelişiminde de büyük bir etkidir. Aynı zamanda organizmanın genel olarak kuvvetlendirilmesi, bedeni bozuklukları gidermede yarar sağlayacak ve sağlam bir organizma yaratacaktır.(Sevim Y,2010)

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmaya katılan çocukların yaş ortalaması 8.8 (Ss±1.49) olarak hesaplanmıştır. Araştırmaya katılan çocukların %51.1 'i erkek %48.9 'u kadındır. Toplam katılan çocuk sayısı 139'dur. Araştırmaya katılan çocukların 40 tanesi spor yapmakta ve yapmış

Antrenman: Performansı üst düzey seviyeye çıkarmak ve korumak amacıyla test sonuçlarına dayalı kondüsyonel, psiko-mental, teknik ve taktik özelliklerin planlı bir şekilde uygulanmasıdır.(Kılınc F,2011)

Bu çalışmanın amacı altyapı basketbol antrenmanlarının çocukların motor gelişimleri üzerine etkilerini incelemektir.

olduğu spor süresi ortalama 4.32 yıldır. (Ss±5.61)

Araştırmada veri toplama aracı olarak Bruininks-Oseretsky test bataryası kısa formu kullanılmıştır. Bruininks-Oseretsky test bataryası kısa formu ise aşağıda bahsedilmiş Bruininks-Oseretsky motor yeterlik testi alt test ve maddeleri;

Alt Test 1

*Koşu hızı ve çeviklik^{KF}

Alt Test 2 Denge

*Denge aleti üzerinde tercih edilen ayak üzerinde durma^{KF}

*Denge aleti üzerinde aldım-verdim (topuk – başparmak) yürüyüşü^{KF}

Alt Test 3 İki yönlü koordinasyon

*Parmaklarla daireler çizerken ayakları sırayla (bir sağ bir sol) yere vurma^{KF}

*Yerinde sıçrama ve el çırpma^{KF}

Alt Test 4 Dayanma gücü

*Durarak uzun atlama^{KF}

Alt Test 5 Kol – el koordinasyonu

*Havaya atılan bir topu iki elle yakalama^{KF}

*Topu hedefe tercih edilen elle atma^{KF}

Alt Test 6

* Tepki hızı^{KF}

Alt Test 7 Görsel – motor kontrol

*Tercih edilen elle düz bir yol içinde çizgi çizme^{KF}

*Tercih edilen elle bir daireyi kopyalama^{KF}

Alt Test 8 Kol hızı ve el becerisi

*Tercih edilen elle şekilli kartları ayırma^{KF}

*Tercih edilen elle daire içine nokta koyma^{KF}

kullanılarak oluşturulmuştur. Toplamda kısa formdan alınan minimum puan 34 maksimum puan ise 71'dir.Uygulanmış olan test bataryasının geçerlilik güvenilirlik kat sayısı ise 0,15 olarak tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen

BULGULAR

Araştırmadan elde edilen veriler analiz edildiğinde, Bruininks-Oseretsky motor yeterlik testi alt testleri genel puan ortalamaları ile boyutlarının

veriler SPSS Statistics17.0 paket programı kullanarak analiz edilmiştir.. Alt form testi kullanılmış olup gruplara dayalı ikili karşılaştırma testi (Independent-t test) ve Chi Square testi uygulanmıştır. ortalamalarına dayalı bulgular, tablolar halinde aşağıda sunulmuştur.

Spor yapan ve spor yapmayan çocukların motorik özelliklerinin gelişimlerini tespit etmek için alt testlerden elde edilen genel puanların

karşılaştırmalarına ilişkin t-test sonuçları aşağıdaki tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Alt testlerden Elde Edilen Genel Puanların Karşılaştırılmaları

TESTLER		n	x	ss	t	p
Koşu Hızı ve Çeviklik	Spor yapanlar	40	15.00	0.01	33.18	0.01*
	Spor yapmayanlar	99	6.32	2.60		
Denge	Spor yapanlar	40	6.90	1.01	11.92	0.01*
	Spor yapmayanlar	99	4.53	1.19		
İkili Koordinasyon	Spor yapanlar	40	3.83	0.84	5.70	0.01*
	Spor yapmayanlar	99	2.79	1.23		
Dayanma Gücü	Spor yapanlar	40	2.80	0.52	-20.41	0.01*
	Spor yapmayanlar	99	7.65	2.22		
Kol ve El Koordinasyonu	Spor yapanlar	40	4.40	0.78	-1.03	0.30
	Spor yapmayanlar	99	4.56	0.86		
Tepkime Hızı	Spor yapanlar	40	1.33	2.15	17.93	0.01*
	Spor yapmayanlar	99	7.97	2.28		
Görsel Motor Kontrol	Spor yapanlar	40	5.50	1.06	0.58	0.57
	Spor yapmayanlar	99	5.38	1.10		
Kol Hızı ve El Becerisi	Spor yapanlar	40	11.40	1.15	-0.56	0.58
	Spor yapmayanlar	99	11.62	3.38		
Toplam Skor	Spor yapanlar	40	65.15	3.26	17.19	0.01*
	Spor yapmayanlar	99	50.81	6.53		

(p<0,05)*

Tablo 1’e göre; Sporculara uygulanan Bruininks-Oseretsky motor yeterlik testi alt testlerinden sadece “Koşu Hızı ve Çeviklik”, “Denge”, “İkili Koordinasyon”, “Dayanma Gücü”, “Tepkime Hızı” ve “Toplam Skor” testlerinde spor yapanlar ile spor yapmayanlar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir(p<0,05). Bunun yanı sıra “Kol ve El Koordinasyonu”, “Görsel Motor Kontrol” ve “Kol Hızı ve El Becerisi” testlerinde spor yapanlar ile yapmayanlar arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir(p>0,05). Buna bağlı

olarak “Kol ve El Koordinasyonu”, “Kol Hızı ve El Becerileri” ve “Görsel Motor Kontrol” hariç spor yapanların spor yapmayanlara nazaran daha yüksek motorik özellikleri olduğu ölçülmüştür.

Spor yapan ve spor yapmayan çocukların motorik özelliklerinin gelişimlerini tespit etmek için alt testlerden elde edilen cinsiyet, dominant el ve ayakların ikili karşılaştırmalarına ilişkin puan ortalamalarının sonuçları aşağıdaki tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2.Spor Yapanlar ve Yapmayan Çocukların Dominant El, Ayak ve Cinsiyetleri Bakımından Puan Ortalamaları

		Spor Yapanlar			Spor Yapmayanlar		
		n	Ort.	ss	n	Ort.	ss
Cinsiyet	Erkek	27	65.07	3.28	44	53.23	6.04
	Kadın	13	65.31	3.35	55	48.87	6.30
Dominant El	Sağ	34	65.12	3.35	77	50.96	6.96
	Sol	6	65.33	3.01	22	50.27	4.82
Dominant Ayak	Sağ	16	64.94	3.45	77	50.96	6.96
	Sol	24	65.29	3.20	22	50.27	4.82

Tablo 2 incelendiğinde; Spor yapan erkek 27 (Ss±3,28) kadın 13 (Ss±3,35) toplam 40 sporcu vardır. Bu sporcuların 34 tanesinin dominant eli sağ (Ss±3,35) 6 tanesinin ise soldur (Ss±3,01). Dominant ayaklarına bakıldığında ise 16 sporcu sağ ayağını (Ss±3,45) kullanırken 24 sporcu sol ayağını dominant olarak

kullanmaktadır(Ss±3,20). Bunu yanı sıra spor yapmayan çocukların 44’ü erkek (Ss±6,04) 55’i kadındır(Ss±6,30). Spor yapmayan çocukların dominant elleri ise 77’si sağ (Ss±6,96) 22’si soldur(Ss±4,82). Dominant ayaklarına bakıldığında ise kullanım şekilleri dominant ellerinin özellikleri ile aynı şekildedir.

Spor yapan çocukların motorik özelliklerinin gelişimlerini tespit etmek için alt testlerden elde edilen dominant

ayakların ikili karşılaştırmalarına ilişkin puan ortalamalarının sonuçları aşağıdaki tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. Spor Yapanların Dominant Ayaklarının Karşılaştırılması

TESTLER	DOMİNANT AYAK	n	ort	ss	t	p
Toplam Skor	Sağ	16	64.94	3.45	-0.33	0.74
	Sol	24	65.29	3.20		
Denge	Sağ	16	7.25	0.86	1.85	0.07
	Sol	24	6.67	1.05		
İkili Koordinasyon	Sağ	16	3.63	0.89	-1.23	0.23
	Sol	24	3.96	0.81		
Dayanma Gücü	Sağ	16	3.06	0.44	2.92	0.01*
	Sol	24	2.63	0.49		
Kol ve El Koordinasyonu	Sağ	16	4.44	0.51	0.25	0.81
	Sol	24	4.38	0.92		
Tepkime Hızı	Sağ	16	15.13	2.22	-0.47	0.64
	Sol	24	15.46	2.15		
Görsel Motor Kontrol	Sağ	16	5.31	1.14	-0.91	0.37
	Sol	24	5.63	1.01		
Kol Hızı ve El Becerisi	Sağ	16	11.13	1.15	-1.24	0.22
	Sol	24	11.58	1.14		

(p<0,05)*

Tablo 3'e göre; Spor yapanların dominant ayaklarının ölçülmesi için yapılan testlerden sadece "Dayanma Gücü" alt testinde sağ ve sol ayak arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir(p<0,05). Bunun yanı sıra diğer alt testler de "Denge, İkili Koordinasyon, Kol ve El Koordinasyonu, Tepkime Hızı, Görsel Motor Kontrol, Kol Hızı ve El Becerisi" ve Toplam Skor da sağ ve sol ayak arasında anlamlı bir fark tespit

edilememiştir(p>0,05). Buna bağlı olarak "Dayanma Gücü" hariç spor yapanların dominant ayaklarının daha düşük motorik özellikleri olduğu ölçülmüştür.

Spor yapmayan çocukların motorik özelliklerinin gelişimlerini tespit etmek için alt testlerden elde edilen dominant ayaklarının ikili karşılaştırmalarına ilişkin puan ortalamalarının sonuçları aşağıdaki tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4. Spor Yapmayan Çocukların Dominant Ayaklarının Karşılaştırılması

TESTLER	DOMİNANT AYAK	n	ort	ss	t	p
Toplam skor	Sağ	77	50.96	6.96	0.43	0.66
	Sol	22	50.27	4.82		
Koşu Hızı ve Çeviklik	Sağ	77	6.48	2.66	1.13	0.26
	Sol	22	5.77	2.37		
Denge	Sağ	77	4.49	1.15	0.51	1.62
	Sol	22	4.64	1.33		
İkili Koordinasyon	Sağ	77	2.74	1.30	0.28	1.47
	Sol	22	2.95	0.95		
Dayanma Gücü	Sağ	77	7.83	2.31	2.56	1.12
	Sol	22	7.00	1.77		
Kol ve El Koordinasyonu	Sağ	77	4.61	0.88	1.19	0.24
	Sol	22	4.36	0.79		
Tepkime Hızı	Sağ	77	8.19	2.18	1.86	0.07
	Sol	22	7.18	2.50		
Görsel Motor Kontrol	Sağ	77	5.32	0.99	-0.82	0.42
	Sol	22	5.59	1.44		
Kol Hızı ve El Becerisi	Sağ	77	11.29	3.36	-1.84	0.07
	Sol	22	12.77	3.26		

(p>0,05)*

Tablo 4 incelendiğinde; Spor yapmayan çocukların Bruininks-Oseretsky motor yeterlik testi alt testlerinden “Koşu Hızı ve Çeviklik, Denge, İkili Koordinasyon, Dayanma Gücü, Kol ve El Koordinasyonu, Tepkime Hızı, Görsel Motor Kontrol, Kol Hızı ve El Becerisi” ve toplam skordan elde edilen analiz sonucunda aralarında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir($p>0,05$). Buna bağlı olarak spor

yapmayan çocukların dominant ayaklarının daha düşük motorik özelliklere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Spor yapan çocukların motorik özelliklerinin gelişimlerini tespit etmek için alt testlerden elde edilen cinsiyetleri bakımından ikili karşılaştırmalarına ilişkin puan ortalamalarının sonuçları aşağıdaki tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5. Spor Yapan Çocukların Cinsiyetleri Bakımından Karşılaştırılması

TESTLER	CİNSİYET	n	ort	ss	t	p
Toplam Skor	E	27	65.07	3.28	-0.21	0.84
	K	13	65.31	3.35		
Denge	E	27	6.81	1.04	0.23	1.45
	K	13	7.08	0.95		
İkili Koordinasyon	E	27	3.70	0.78	-1.32	0.19
	K	13	4.08	0.95		
Dayanma Gücü	E	27	2.78	0.58	-0.39	0.70
	K	13	2.85	0.38		
Kol ve El Koordinasyonu	E	27	4.37	0.69	-0.34	0.73
	K	13	4.46	0.97		
Tepkime Hızı	E	27	15.48	2.05	0.66	0.51
	K	13	15.00	2.42		
Görsel Motor Kontrol	E	27	5.67	1.00	1.45	0.16
	K	13	5.15	1.14		
Kol Hızı ve El Becerisi	E	27	11.26	1.06	-1.12	0.27
	K	13	11.69	1.32		

($p>0,05$)*

Tablo 5’e göre; Spor yapan çocukların cinsiyetleri incelendiğinde Bruininks-Oseretsky motor yeterlik testi alt testlerinden “Koşu Hızı ve Çeviklik, Denge, İkili Koordinasyon, Dayanma Gücü, Kol ve El Koordinasyonu, Tepkime Hızı, Görsel Motor Kontrol, Kol Hızı ve El Becerisi” ve toplam skor analiz edilmiştir. Aralarında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir($p>0,05$). Buna bağlı olarak spor

yapan çocukların cinsiyetleri arasında daha düşük motorik özelliklere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Spor yapmayan çocukların motorik özelliklerinin gelişimlerini tespit etmek için alt testlerden elde edilen cinsiyetleri bakımından ikili karşılaştırmalarına ilişkin puan ortalamalarının sonuçları aşağıdaki tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Spor Yapmayan Çocukların Cinsiyetleri Bakımından Karşılaştırılması

TESTLER	CİNSİYET	n	ort	ss	t	p
Toplam skor	E	44	53.23	6.04	3.48	0.01*
	K	55	48.87	6.30		
Koşu Hızı ve Çeviklik	E	44	7.68	2.16	5.23	0.01*
	K	55	5.24	2.42		
Denge	E	44	4.68	1.07	1.17	0.24
	K	55	4.40	1.27		
İkili Koordinasyon	E	44	2.66	0.86	-0.93	0.35
	K	55	2.89	1.46		
Dayanma Gücü	E	44	8.59	2.21	4.08	0.01*
	K	55	6.89	1.93		
Kol ve El Koordinasyonu	E	44	4.70	0.93	1.55	0.12
	K	55	4.44	0.79		
Tepkime Hızı	E	44	7.86	2.30	-0.41	0.68
	K	55	8.05	2.28		
Görsel Motor Kontrol	E	44	5.52	1.21	1.12	0.26
	K	55	5.27	1.01		
Kol Hızı ve El Becerisi	E	44	11.52	3.17	-0.24	0.81
	K	55	11.69	3.57		

(p<0,05)*

Tablo 6'ya göre; Spor yapmayan çocukların cinsiyetleri incelendiğinde Bruininks-Oseretsky motor yeterlik testi alt testlerinden "Koşu Hızı ve Çeviklik", "Dayanma Gücü" ve Toplam skorlarında erkeklerin kızlara oranla daha hızlı ve çevik, dayanma gücünün daha fazla olduğu ölçülmüştür. Toplam skorda erkeklerin kızlara oranla motorik özellikleri arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir(p<0,05). Bunun yanı sıra

"Denge, İkili Koordinasyon, Kol ve El Koordinasyonu, Tepkime Hızı, Görsel Motor Kontrol, Kol Hızı ve El Becerisi" testlerinde spor yapmayan erkek ve kız çocukları arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir (p>0,05). Buna bağlı olarak "Koşu Hızı ve Çeviklik", "Dayanma Gücü" ve "Toplam Skor" hariç spor yapmayan çocukların daha yüksek motorik özellikleri olduğu tespit edilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmaya göre; ilköğretim düzeyinde ki sedanter çocuklar ile basketbol alt yapısında ki çocukların motor gelişimleri, yapılan İstatistik çalışmaları sonucunda elde edilen cinsiyet dominant el dominant ayak ve spor yapma ve yapmama durumları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olup olmadığı literatürdeki benzer çalışmalar ile tartışılmıştır.

Çelik ve ark. (2013) yapmış olduğu 7-9 Yaş Grubu İlköğretim Öğrencilerinin Fiziksel ve Motorik Özelliklerinin Değerlendirilmesi adlı çalışmalarında spor yapmayan 7-9 yaş grubu ilköğretim kız ve erkek çocukların benzer fiziksel özelliklere

sahip olmasına karşın performansla ilgili fiziksel uygunluk test sonuçlarında genellikle erkek çocukların daha iyi performans gösterdiği tespit edilmiştir ve bizim çalışmamızla benzerlik göstermektedir.

Polat (2009) yapmış olduğu badminton antrenman programının 9-12 yaş grubu çocukların motorik fonksiyonlarını geliştirmeye yönelik ve onların reaksiyon zamanını geliştirmesi açısından önemli olduğu vurgulanabilir ve bizim çalışmamız da bulduğumuz dominant el ve dominant ayak özellikleri ile benzerlik göstermektedir.

Şahin M. ve ark. (2010) yapmış olduğu Taekwon-do antrenmanlarının çocuklarının motor gelişimleri düzeylerine

etkisinin incelenmesi adlı çalışmaların da 10 hafta süreyle uygulanan düzenli taekwon-do antrenmanlarının çocukların motor gelişim değerlerinde önemli seviyede artış sağlamıştır. Fakat bunun yanında düzenli antrenman yapmayan çocukların motor gelişimindeki ilerlemenin daha kısıtlı olduğu ve antrenmanların düzenli yapılmasına karşın kısa süreli uygulanmasının genişlik seviyelerinde önemli bir etkiye sahip olmadığı düşünülmektedir. Yapmış olduğumuz çalışmada da spor yapanlar, spor yapmayan çocuklara nazaran daha yüksek motorik özelliklere ve gelişimleri daha iyi olduğu sonucu çıktığı için yapmış oldukları bu çalışma bizim çalışmamızla benzerlik göstermekte ve desteklemektedir.

Ballı Mülazımoğlu Ö. (2006) yapmış olduğu Bruininks-Oseretsky motor yeterlik testinin geçerlik, güvenirlik çalışması ve beş-altı yaş grubu çocuklara uygulanan jimnastik eğitim programının motor gelişime etkisinin incelenmesi adlı çalışmada deney, kontrol ve placebo kontrol grubu çocukların BOMYT denge, iki yönlü koordinasyon, güç, kol-el koordinasyonu alt testlerinde, büyük kas motor ve toplam motor bileşik puanlarında $p < .01$ düzeyinde, kol hızı ve el becerisi alt testinde $p < .05$ düzeyinde jimnastik eğitim programına katılma durumuna göre uygulama grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur. BOMYT puanlarında cinsiyete göre iki yönlü koordinasyon alt testinde ($p < .05$) ve yaşa göre ise BOMYT tepki hızı ve kol hızı ve el becerisi alt testlerinde ($p < .01$) ve küçük kas motor bileşik puanında ($p < .05$) anlamlı fark bulunmuştur. Yapmış olduğumuz BOMYT testi ile büyük oradan benzerlik göstermekte ve çalışmamızı desteklemektedir.

Savucu Y. Ve ark. (2004) yapmış oldukları alt yapıdaki küçük yıldız ve genç basketbolcuların bazı fiziksel uygunluk parametrelerinin incelenmesi adlı çalışmada alt yapı basketbolcularının fiziksel değerlerinde kategori artışlarına paralel gelişmeler olduğu anlaşılmaktadır ve çalışmamızda ki basketbol alt yapı antrenmanlarının çocukların üzerinde ki olumlu etkisini desteklemektedir.

Okur M. (2011) yapmış olduğu genç basketbolcularda 8 haftalık hız antrenman programının ivmelenme ve çeviklik üzerine etkisi adlı çalışmada basketbolcuların ivmelenme ve çeviklik özelliklerinin 8 haftalık hız antrenman programı sonrasında anlamlı derecede iyileştiği görülmüştür. Hız antrenman programının basketbol oyunu karakteristiğine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasının ivmelenme ve çeviklik özelliklerini geliştirdiği düşünülmektedir. Ayrıca, basketbol gibi sporlarda sporcuların en kısa sürede mümkün olan en yüksek hıza ulaşmalarının hedeflenmesi ve performans için bu durumun geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir ve bizim yapmış olduğumuz testlerde bulunan koşu hızı ve çeviklik testinin spor yapan çocuklarda spor yapmayan çocuklara nazaran daha yüksek çıktığını desteklemektedir.

Sonuç olarak; Basketbol alt yapı antrenmanlarının çocuklarının motor özelliklerinin gelişmelerine olumlu yönde etki ettiği tespit edilmiştir. Bu nedenle spor yapan çocuklar ile spor yapmayanlar kıyaslandığında basketbol oynayanların spor yapmayanlara nazaran daha yüksek motorik özelliklere sahip olduğu tespit edilmiştir. Spor yapmayan çocukların motorik özelliklerinin gelişmesi için ise spor yapmaları tavsiye edilmiştir.

KAYNAKLAR

1. Ballı M.Ö. Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlik Testinin Geçerlik, Güvenirlik çalışması Ve Beş-Altı Yaş Grubu Çocuklara Uygulanan Jimnastik Eğitim Programının Motor Gelişime Etkisinin İncelenmesi Doktora Tezi, 2006.
2. Ballı M.Ö., Gürsoy F., Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlik Testinin Beş-Altı Yaş Grubu Türk Çocuklar İçin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, Spor Bilimleri Dergisi 2012.
3. Çamlıyer H. Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun. Can Ofset Yayıncılık İzmir 7, 1997.
4. Çelik A., Günay E., Aksu F. 7-9 Yaş Grubu İlköğretim Öğrencilerinin Fiziksel ve Motorik Özelliklerinin Değerlendirilmesi DEÜ TIP FAKÜLTESİ DERGİSİ, CİLT 27, SAYI 1, NİSAN 2013, 7 - 13
5. Kılınc F., Spor Bilimleri Lisans, ISPARTA 2011.
6. Muratlı S., Çocuk ve Spor. Bağırgan Yayınevi: Ankara 4, 1997.
7. Okur M., Genç basketbolcularda 8 haftalık hız Antrenman programının ivmelenme ve çeviklik Üzerine etkisi Yüksek Lisans Tezi KONYA, 2011.
8. Öğretici.H., Karcılılar A. Morpa Ansiklopedisi, Morpa Kültür Yayınları Ltd. Ş. ISBN: 975-7413-81 S.180 İstanbul,2005
9. Özer.K, Özer.S.D., Çocuklarda Psiko-motor Gelişim, Nobel Yayınları, Ankara, 2005.
10. Polat G., 9-12 yaş grubu çocuklarda 12 haftalık temel Badminton eğitimi antrenmanlarının motorik Fonksiyonları ve reaksiyon zamanları üzerine etkileri Yüksek Lisans Tezi ADANA, 2009
11. Savucu Y., Polat Y., Ramazanoğlu F., Karahüseyinoğlu M.F., Biçer Y.S., Alt yapıdaki küçük, yıldız ve genç basketbolcuların bazı fiziksel uygunluk parametrelerinin incelenmesi F.Ü. Sağlık Bil. Dergisi 2004,8(4), 205-209
12. Sevim Y., Basketbolda Teknik Taktik Antrenman Copyright Fil Yayın Evi 7. S.1 Basım Ekim, Ankara 2010
13. SLUTZKY, C.B. & SİMPKİNS, S.D. The link between children's sport participation and self-esteem: Exploring the mediating role of sports elf concept. Psychology of Sport and Exercise, 10, 381-389 5, 2009.
14. Şahin M., Saraç H., Çoban O., Coşkun Z., Taekwondo Antrenmanlarının Çocukların Motor Gelişim Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi, Cilt: 3 Sayı:1 Yıl : 2012, 2011.
15. www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/PsikoMotor%20Geli%C5%9Fim.pdf Erişim tarihi: 20.03.2015.

